

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2133/26-S
Sp. zn. ČŠIS-S-148/26-S

Název	Svobodná základní škola Terra, z. ú.
Sídlo	17. listopadu 1472, Mladá Boleslav II, 293 01 Mladá Boleslav
E-mail	info@skolaterra.cz
IČO	21 606 811
Identifikátor	691 019 223
Právní forma	ústav
Zastupující	Ing. Jana Balcarová
Zřizovatel	Svobodná základní škola Terra, z.ú
Místo inspekční činnosti	Českobratrské náměstí 133, Mladá Boleslav
Inspekční činnost na místě	27. a 28. 5. 2026

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“). V době inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo v jedné heterogenní třídě deset žáků 1. až 5. ročníku (naplněnost 45 %), z toho jeden žák se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“).

Školní družina pro nezáměr ve školním roce 2025/2026 svou činnost nezačala.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává v této nově zřízené škole svou funkci od září 2025. Vytvořila a naplňuje svým přístupem ve spolupráci s pedagogickým týmem koncepci jejího rozvoje, která je mimo jiné zaměřena na respektování individuality žáka, na jeho wellbeing, odolnost a sebeřízení při vzdělávání.

Ředitelka zpracovala a v únoru 2026 upravila Školní vzdělávací program (dále „ŠVP“), ten však vykazuje nedostatky, zvláště neobsahuje konkretizované očekávané výstupy pro jednotlivé ročníky. Volitelný předmět zařazený do rozvrhu nemá stanoveny očekávané výstupy, jejichž naplnění musí být hodnoceno.

Zásadní pedagogické i organizační záležitosti řeší převážně plánovitě, ne vždy však účelně, projednává je v rámci pedagogické rady či neformálních porad týmu. Vnitřní informační systém je vzhledem k malé komunitě žáků a jejich zákonných zástupců funkční, založený zejména na osobním předávání informací, ale i elektronické komunikaci. Koncepční záměry vystavené na zásadách *Svobodné demokratické školy* nyní sdílí všichni pedagogové školy a snaží se je naplňovat.

Vzdělávání žáků zajišťují kromě ředitelky dvě učitelky, z nichž jedna je nekvalifikovaná, avšak studium k získání odborné kvalifikace dokončuje. Ve třídě také pravidelně působí dvě dobrovolnice s jazykovou bariérou bez potřebné pedagogické kvalifikace a bez smluvního vztahu se školou. Učitelům je poskytována metodická pomoc v podobě konzultací i společných školení v oblastech sebeřízeného vzdělávání, inovativních přístupů k žákům a využívání informačních technologií. Ředitelka usiluje o zabezpečení vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Účelně je plánováno a podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází ze zaměření školy či směřuje k doplnění kvalifikace pedagogů.

Poradenské služby jsou zajišťovány ředitelkou, která je zároveň výchovnou poradkyní i školní metodičkou prevence, v obou případech bez specializačních studií pro výkon těchto funkcí. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními je převážně účelná, v součinnosti s nimi škola poskytuje informace a poradenskou pomoc žákům i jejich zákonným zástupcům.

Finanční prostředky umožňují naplňování ŠVP. Chod školy je financován z úplaty za vzdělávání, z dotace poskytnuté ze státního rozpočtu, projektů a grantů. Část vybavení škola získala jako sponzorské dary. Finanční prostředky škola účelně investuje do učebnic a vybavení.

Škola má pro svou činnost převážně vhodné prostorové podmínky, prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečné zázemí pro vzdělávání. Nedisponuje však vlastní tělocvičnou, výuka tělesné výchovy je realizována v externích sportovištích jako je např. multifunkční hala, dopravní hřiště, stadion či městské parky, kde často probíhá odpolední část vyučování.

Přínosem pro vzdělávání žáků je spolupráce ZŠ s mnoha vnějšími partnery jak z řad škol podobného typu, s ekocentrem, s odborníky z praxe při organizaci kroužků, kteří vhodně motivují žáky k dalšímu vzdělávání. Škola také rozvíjí spolupráci se zákonnými zástupci žáků, např. při volnočasových aktivitách a víkendových akcích.

Vchod do budovy školy v době inspekční činnosti nebyl správně zabezpečen proti vstupu neoprávněných osob. Žáci jsou poučováni o dodržování zásad bezpečného chování

a ochrany zdraví. Dohled nad žáky o přestávkách byl zajištěn, při výuce v exteriéru však nebyl důsledný. Míra úrazovosti je nízká.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem výuky na ZŠ bylo vlídné prostředí i vstřícný přístup pedagogů, vzájemná důvěra žáků a pedagogů. I přes věkové rozdíly byly zřejmé pozitivní vztahy v komunitě třídy. Všechny činnosti žáků byly plně založeny na vlastním výběru, dobrovolnosti a zájmu. Sledována byla výuka organizovaná v hodinách s integrovanými předměty „jsem součástí“, „poznávám svět“, „hýbu se a tvořím“ a „umím si poradit“, jimiž se vzdělávací oblasti vzájemně prolínají.

Pravidelný komunitní kruh správně podporoval u žáků sounáležitost s komunitou třídy a se školou, účelně se hrály hry podporující stmelování kolektivu a sdílely dojmy žáků. Vhodně zde byly využity neverbální způsoby komunikace při smysluplné činnosti ve skupině se zapojením kreativity.

V hospitovaných hodinách se částečně projevila chybějící odborná kvalifikace využíváním méně účinných metod a forem práce nebo nevhodného obsahu učiva vzhledem k věku a schopnostem žáků, nedůslednost při upevňování návyků správného sezení u psaní či normy písma. Převažovala frontální výuka, práce ve dvojici a samostatná práce byly zařazeny méně často. V části hodin scházela pestřejší nabídka aktivit pro žáky a poskytnutí vhodných didaktických pomůcek či využití digitálních technologií pro podporu učení a zvýšení názornosti, které by všechny žáky motivovaly ke vzdělávání a výraznějšímu zapojení do výuky. Ve většině sledovaných hodin nebyla zřejmá diferenciacce učiva i metod přiměřených k věku, individuálním znalostem a dovednostem žáků. Chybělo stanovení cíle a zhodnocení jeho plnění, objektivní sebehodnocení žáků. Málo byly zařazeny kooperativní metody a formy výuky podporující kritické myšlení. Jen ojediněle žáci pracovali s dalšími zdroji informací jako přehledy, atlasy, encyklopedie. Pokud byly tyto zdroje informací využity, nebyly vždy příhodně zvoleny pro všechny věkové skupiny pro jejich nedostatečnou znalost malého písma a porozumění textu. Organizace vzdělávání nebyla důsledně promyšlena, zapojování dobrovolnic nebylo příliš účelné a jejich vedení pedagogem nebylo zjevné. V jiné části hospitované výuky vyučující v jedné učebně žákům nabízely zcela rozdílné oblasti vzdělávání (matematika a cizí jazyk), u plnění úloh se žáci vzájemně rušili. Pracovní listy k tématu či písemné výstupy sebevzdělávání zařaditelné do portfolia byly využity ojediněle. Při výuce mimo areál školy v městském parku nebyl dostatečně kladen důraz na bezpečnost, pro sportovní aktivity žáci nebyli vhodně oblečeni ani obuti, pohybovali se mimo dohled vyučující v neohrazeném veřejném prostoru. Málo byla využívána práce s vlastní chybou a sebehodnocením či vzájemným hodnocením podle předem známých kritérií, s uvědoměním využití poznatků v běžném životě a propojováním souvislostí či mezipředmětových vztahů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci ZŠ jsou v pololetí a závěru školního roku hodnoceni slovně na základě sebehodnocení a pozorování jejich snahy učitelů. Portfolia žáků z jednotlivých vzdělávacích oblastí však se liší mírou průkaznosti dosaženého individuálního pokroku i zvládnutí stanoveného učiva, nedokládají pokrok ve všech oblastech vzdělávání. Námětem pro zlepšení je důslednější a systematictější motivace i inspirace žáků k jejich tvorbě. Také sebehodnotící materiály s názvem „*Mapy pokroku*“ neobsahovaly hodnocení všech požadovaných oblastí

vzdělávání. V průběhu inspekční činnosti nebyly předloženy další vypracované materiály k systematickému hodnocení žáků. V 1. pololetí školního roku 2025/2026 všichni žáci prospěli s vyznamenáním. Absence je srovnatelná s podobným typem škol. Všichni žáci prospívají s vyznamenáním. Některé žákovské práce jsou prezentovány jako součást výzdoby školy.

Do vnější evaluace se škola pro své krátké působení škola dosud výrazněji nezapojila, je však součástí Asociace svobodných demokratických škol, s nimiž komunikuje a kde získává inspiraci pro své působení.

Škola o hodnocení žáků předává informaci zákonným zástupcům průběžně při osobních setkáních a na tripartitách (setkání žaka, zákonného zástupce, učitele), které se konají několikrát ročně.

Výchovná opatření ani systém pochval škola neužívá, případné problémy řeší podle pravidel restorativní spravedlnosti, tedy zesílením komunikace mezi zúčastněnými aktéry vzdělávání. Efektivně je nastaven systém komunikačních schůzek (včetně mediačních) dle obsahu a závažnosti jednání se žáky se zákonnými zástupci a cíleně pracuje s kolektivem. Tímto způsobem jsou naplňována pravidla svobodné demokratické školy.

Poskytovaná podpůrná opatření pro žáky se SVP jsou účinná, jejich výsledky jsou shodné s výsledky ostatních žáků.

Klima školy ředitelka zjišťuje při zpětné vazbě od zákonných zástupců. Pro upevnění komunity jsou vhodně pořádány společné sezónní aktivity pro žáky a jejich zákonné zástupce, pedagogy i přátele z řad širší veřejnosti. Na dosažení wellbeingu žáků se podílejí všichni pedagogové klidným působením. K podpoře demokratických hodnot smysluplně přispívají pravidelné komunitní kruhy, při nichž si žáci mimo jiné sami stanovují dynamická pravidla chování, předkládají návrhy na zlepšení vybavení školy, tipy na zajímavé aktivity, na charitativní či ekologické činnosti, do nichž se následně zapojují.

Závěry

Silné stránky

- K podpoře demokratických hodnot smysluplně přispívají pravidelné komunitní kruhy, při nichž si žáci mimo jiné sami stanovují dynamická pravidla chování, předkládají návrhy na zlepšení vybavení školy, tipy na zajímavé aktivity, na charitativní či ekologické činnosti, do nichž se následně zapojují. (6.3)

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Školní vzdělávací program neobsahuje konkretizované očekávané výstupy pro jednotlivé ročníky. Volitelný předmět není samostatně hodnocen, nemá stanoveny očekávané výstupy, jejichž naplnění by mělo být hodnoceno. (1.2)
- Ředitelka školy nenastavila prokazatelný systém mapování průběžných výsledků vzdělávání žáků pokrývající všechny oblasti, důsledně nevyhodnocuje bezpečnostní rizika při výuce mimo areál školy. Nevyhovující řídicí a kontrolní systém se negativně odráží do organizace a průběhu vzdělávání. (2.1)
- Většina pedagogů není pro svou práci odborně kvalifikována, což se negativně projevuje ve struktuře výuky využíváním méně účinných metod a forem práce. (3.1)
- Ve vyučovacích hodinách schází stanovení cíle a zhodnocení jeho plnění, vedení žáků ke kritickému myšlení, k uvědomění si svého postoje. (4.1)

- Jen ojediněle žáci využívají další informační zdroje a málo jsou zdůrazněny mezipředmětové vztahy k motivaci k učení. (4.2)
- Není nastavena dostatečně motivující diferenciací učiva vzhledem k věku, dovednostem a schopnostem žáků. Žáci nejsou vedeni k průběžnému sebehodnocení či vzájemnému hodnocení podle předem známých kritérií. (4.3)
- Stávající systém k získávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání nepodává objektivní informace o dosažené úrovni očekávaných výstupů a pokroku každého žáka. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Motivovat členy týmu poskytujícího poradenské služby ke studiu pro výkon specializačních funkcí a pedagogy bez odborné kvalifikace ke studiu k jejímu získání.
- Důsledně dodržovat pravidla bezpečnosti při výuce.
- Nabídnout žákům pestřejší nabídku výukových aktivit odpovídající jejich věku, dovednostem a schopnostem.
- Stanovovat cíle výuky, zdůrazňovat využití v běžném životě a mezipředmětové vztahy.
- Poskytnout žákům více didaktických pomůcek i dalších zdrojů informací pro motivaci ke vzdělávání a podporu sebevzdělávání.
- Propracovat a realizovat efektivní systém sledování průběžných výsledků vzdělávání žáků.
- Zaměřit se na smysluplné kooperativní činnosti u žáků.
- Vytvářet a využívat příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy škola nedosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole z rejstříku škol a školských zařízení, z výkaznictví a z webových stránek školy www.skolaterra.cz

2. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – vzorek (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, doklady o absolvovaném vzdělávání k termínu inspekční činnosti)
3. Dokumentace týkající se koncepce, organizace a řízení školy, školní rok 2025/2026 (vzorek)
4. Dokumentace související s poskytováním poradenských služeb, školní rok 2025/2026 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
5. Další povinná dokumentace podle § 28 odst. 1 školského zákona, stav k termínu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí (u škol a školských zařízení je doručeno již dnem dodání do datové schránky, což je považováno za den převzetí dokumentu). Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Adéla Mia Filippi, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Kýčková, školní inspektorka

9. 6. 2026